

Maakuntahallitus 12.12.2022  
Maakuntajohtaja Kari Håkämies

### § 3 Ajankohtaiset asiat

## OSAAJAPULA KONKREETTISIN LUVUIN – VARSINAIS-SUOMI TARVITSEE 6 500 OSAAJAA VUOSITTAIN VUOTEEN 2030 ASTI

Varsinais-Suomen [Ennakointiakatemian](#) määrällinen ennakointiselvitys [Varsinais-Suomen osaaजारpeesta 2020–2030](#) on valmistunut. Selvityksessä arvioidaan maakunnan kärkialojen työvoiman tarvetta vuoteen 2030 mennessä. Kun huomioidaan työllisten määrän ennakoitu kasvu sekä eläkepoistumat, uusia osajia tarvittaisiin vuodessa 6 500 henkilön verran. Eniten osajia kaipaavat teollisuus, palvelut ja sote sekä ylivoimaisesti eniten rakennus- ja kiinteistöala.

Määrällisen ennakointiselvityksen on toteuttanut ELY-keskuksessa työmarkkina-analyttikkona pitkään toiminut **Juha Pusila** (Turun tutkimus- ja ennakointipalvelut). Työllisten määrä kasvaa maakunnassa vuosikymmenen aikana 5 %, eli 207 000:sta 218 000:een, runsaan 1 000 hengen vuosivauhtia. Samaan aikaan eläkepoistumat ovat isoja ja näin vuosittainen uuden työvoiman tarve on 6 500 osajaan tasolla. Varsinais-Suomessa osajien määrä muuttuu samalla kasvun rajoitteeksi jo lähitulevaisuudessa. Laadittu analyysi antaa kehitykselle suuntaviivat ja suuruusluokat.

Kasvua alueella on nähtävissä erityisesti teollisuudessa ja palveluissa. Teknologiateollisuus ja meriteollisuus ja niiden oheiselinkeinot, kuten akkutuotanto ja erilaiset tekniikan alan asiantuntijatehtävät, sekä kemianteollisuus tulevat ylläpitämään kasvun linjaa. Diplomi-insinöörikoulutuksen voima alkaa näkyä jo vuoden 2025 paikkeilla, kun opiskelijoiden lisäksi myös valmistuneet saadaan työvoimaksi. Kasvu keskittyy muutamille vahvoille aloille, ja määrällisesti eniten ja merkittävimmin kasvaa rakennus- ja kiinteistöklusteri.

Lääkekehityksellä ja -teollisuudella on myös merkittävä kasvupotentiaali alueella / Turun seudulla. Vähenevässä ovat julkisen hallinnon, kaupan alan ja koulutusalan työpaikat. Kauppa on suurin menettäjä, ja sen osalta pudotus on jopa -15 %:n luokkaa, ja puhutaan jopa 4 000–5 000 työpaikan vähenemästä. Myös maa- ja metsätalouden ja jopa elintarviketeollisuuden työpaikat ovat vähenevässä. Arvioihin vaikuttavat muutokset toimintaympäristössä ja talouskehitykseen vaikuttavat yllätykset kuten esimerkkinä Ukrainan sota. Loppuvuodesta 2022 on jo nähtävissä työvoiman kysynnän rauhoittumista mm. rakennus- ja kiinteistöalalla.

[Varsinais-Suomen Ennakointiakatemia](#) toteuttaa osaamis- ja koulutustarve-ennakointia laajasti. Syksyllä 2022 on saatu valmiiksi kärkialojen skenaariotyöt ja osaamisen profilointi. Työhön on kuulunut kiinteästi myös [Futures Platform ennakointikarttojen](#) päivittäminen. Samalla on aloitettu alakohtainen osaamiskapeikkojen tunnistaminen, mitä jatketaan edelleen vuonna 2023.

Alakohtaiset skenaariot ja osaamisprofiilit löydät valikosta: [Työryhmät – Varsinais-Suomen Ennakointiakatemia](#)

Osaamiskapeikkoihin liittyvää työtä jatketaan työpajassa 24.1.2023 kaikkien ennakointiryhmien kanssa yhteisesti. Tilaisuuden taustalla kulkee vihreän siirtymän näkökulma. Kaiken kaikkiaan tavoitteena ei ole vain näiden kapeikkojen tunnistaminen vaan myös ratkaisujen esittäminen. [Ilmoittaudu työpajaan tästä.](#)

Keväällä pureudutaan osaamiskapeikkoihin myös digitalisaation ja tekoälyn näkökulmasta sekä yhteistilaisuuksissa että ennakoitiryhmissä erikseen sekä pohditaan myös osaavan työvoiman saatavuusproblematiikkaa liittyen jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen alue-ennakoitityöhön ja työ- ja elinkeinoministeriön uudistushankkeisiin (ammattibarometrin kehittämishanke ja työvoiman tiekarttahanke). Loppukeväästä tavoitteena on käynnistää ennakoitiryhmien yhteinen puiteskenaariotyö.

*Lisätietoja: aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio, p. 040 506 3715, erikoissuunnittelija Esa Höglom, p. 040 776 0310*

## **BSSSC:N HALLITUKSEN KOKOUS TURUSSA 1.-2.2.2023**

Varsinais-Suomen liitto kuuluu Itämeren alueen maakuntien yhteistyöverkoston BSSSC – Baltic Sea States Subregional Co-operation. Järjestö toimii alueiden välisenä yhteistyö- ja keskustelufoorumina. Temaattisesti yhteistyö kattaa laajasti alueita yhdistäviä kysymyksiä, sekä tarjoaa väylän pysyä ajan tasalla eurooppalaisen kehittämisselityksen virtauksissa. Yhtenä tärkeimmistä toimintatavoista on kansainvälisen nuorisoyhteistyön tukeminen. EU:n Itämeristrategia (EUSBSR) ja Interreg-ohjelmat ovat merkittäviä kehittämisen välineitä, joiden hyödyntämistä yhteistyö BSSSC:ssä tukee. BSSSC:n toimijat koostuvat alueellisista viranomaisista ja kattaa yhdeksän Itämeren rannikkovaltiota: Saksa, Tanska, Suomi, Ruotsi, Norja, Puola, Latvia, Liettua ja Viro. Maakuntajohtaja Kari Häkämies toimii Varsinais-Suomen edustajana BSSSC:n hallituksessa.

Varsinais-Suomen liitto vastaa ensi vuonna 1.-2.2.2023 Turussa järjestettävän BSSSC:n hallituksen kokouksen käytännön järjestelyistä ja ohjelmasta. Yhteistyötä tehdään mm. Turun kaupungin kanssa iltatilaisuuden järjestelyiden osalta sekä hallituksen jäsenille järjestetään myös alueellinen vierailu (ns. study visit) osana ohjelmaa.

*Lisätietoja: maakuntajohtaja Kari Häkämies, p. 044 201 3204 ja KV-erikoissuunnittelija Jenni Suominen, p. 040 144 7926*

## **CPMR:N VARAPUHEENJOHTAJAKSI TALVIKKI JORI**

CPMR, eli Conference on Peripheral Maritime Regions – Euroopan perifeeristen merellisten alueiden liitto, on yksi vaikutusvaltaisimmista alueellisista organisaatioista Brysselissä. CPMR kattaa yli 150 aluetta 24 valtiosta EU:n alueella ja sen ulkopuolelta. Sen toimialoja ovat Euroopan unionin aluekehityspolitiikka, saavutettavuuteen ja maahanmuuttoon liittyvät kysymykset, meri- ja kalastuspolitiikka sekä energiapolitiikka. Lisäksi CPMR:n alainen Itämerikomissio (Baltic Sea Commission) on keskeinen verkosto ja yhteistyöväylä Itämeren alueella.

Varsinais-Suomen liitto on ollut erityisen aktiivinen Itämerikomission merityöryhmässä, jonka puheenjohtajana on toiminut Tiina Perho (vuoden 2022 loppuun). Varsinais-Suomen maakuntahallituksen varajäsen, toiminnanjohtaja Talvikki Jori (SDP) on valittu koko CPMR:n varapuheenjohtajaksi kaudeksi 2023–2024. Hänen vastuualueenaan on erityisesti meripolitiikka, johon kuuluvat muun muassa merialuesuunnitteluun, siniseen talouteen, uusiutuvaan energiaan ja kalastukseen liittyviä kysymyksiä.

Muita keskeisiä CPMR:n ja Itämerikomission teemaryhmiä ovat mm. liikenne sekä ilmasto & energia. Myös näissä Varsinais-Suomen liitto jatkaa aktiivista yhteistyötä ja luottamushenkilöiden osallistuminen on toivottavaa.

Lisätietoja: aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio, p. 040 506 3715 ja KV-erikoissuunnittelija Jenni Suominen, p. 040 144 7926

## KUNTIEN YRITYSNEUVONTA ILMASTOTOIMIEN TUKENA -HANKKEELLA EDISTETTIIN KUNTIEN JA YRITYSTEN ILMASTOYHTEISTYÖTÄ JA KESTÄVÄÄ ELINVOIMAISUUTTA

Kuntien päästövähennystavoitteiden saavuttaminen edellyttää laajaa yhteistyötä ja yritysten aktiivista osallistumista. Kuntien yritysneuvonta ilmastotoimien tukena -hankkeessa kehitettiin kuuden Varsinais-Suomen kunnan – Naantalin, Raision, Maskun, Liedon, Loimaan ja Someron – yritysneuvonnan ilmasto-osaamista ja kannustettiin kuntien alueella toimivia yrityksiä vähähiilisyteen.

Päästövähennyksiä tuovat innovaatiot tehdään yrityksissä. Hankkeessa kuntien yritysneuvojat ja elinkeinokäyttämisen vastaavat viranhaltijat tunnistettiin entistä vahvemmin myös kuntien ilmastotyön edistäjinä. Yrityskoulutusten kautta edistettiin kuntien ja yritysten välistä tiedonkulkua liittyen yritysten päästövähennyskeinoihin ja kestävään liiketoimintaan. Koulutuksissa kuultiin useita paikallisia yrityspuheenvuoroja eri toimialoilta.

Yritys- ja elinkeinopalveluiden yhteistapaamisissa käsiteltiin eri toimialojen tarpeita, kuntien ja yritysten ilmastoyhteistyön muotoja sekä kunnan yritysneuvojen keinoja kannustaa yrityksiä päästövähennyksiin. Keskusteluja jatkettiin kunkin kunnan viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kanssa ja ne liitettiin osaksi kunnan ilmastoyhteistyön ohjelmatyötä sekä yritysten osallisuuden kehittämistä. Hankkeen lopuksi järjestettiin verkostoitumisseminaari Varsinais-Suomen kuntien elinkeinopalveluille sekä kehittämissyhtiöille. Tätä verkostotoimintaa jatketaan myös hankkeen jälkeen.

Hankkeessa on myös koottu ja päivitetty materiaaleja yritysneuvonnan ja pk-sektorin yritysten ilmastotyön tueksi. Alla lyhyet esittelyt julkaistuista materiaaleista.

### Ympäristökestävän yritystoiminnan linkkilista

[Ympäristökestävän yritystoiminnan linkkilista](#) koottiin Valonian sivuille yritysneuvonnan ja pk-yritysten ilmastotyön tueksi. Linkkilistaan on koottu keskeisimmät työkalut ja sertifiointit ympäristö- ja ilmastovaikutusten arviointiin. Teemoja ovat hiilijalanjäljen laskenta, energia, logistiikka ja liikkuminen, kiertotalous, rahoituslähteet sekä tukea ja palveluja tarjoavat tahot. Lista jää kuntien elinkeinopalvelujen ja yritysten hyödynnettäväksi ja sitä täydennetään tarpeen mukaan myös hankkeen jälkeen.

### Tarkistuslistat yritysten ympäristövaikutusten arviointiin (päivitys)

[Tarkistuslistat yritysten ympäristövaikutusten arviointiin](#) ovat sarja kysymyksiä, jotka auttavat yritystä hahmottamaan toimintansa ympäristövaikutuksia. Aiempi versio materiaalista oli julkaistu vuonna 2013, ja se on pitkään ollut yksi ladatuimpia sisältöjä Valonian verkkosivuilta. Päivitystyön myötä kysymyspatteristojen sisältö ja rakenne on tuotu nykyhetkeen ja lisätty ilmastotyöhön liittyviä kohtia. Päivitystyössä on ollut mukana Valonian lisäksi Turun ammattikorkeakoulu sekä Varsinais-Suomen ELY-keskus.

### Kuntapäätöksenteko yritysten kestävyystyön tukena – kysymyspatteristo luottamushenkilöille

Luottamushenkilöiltä saadun palautteen pohjalta laadittiin kevyt [kysymyspatteristo](#) elinkeino- ja yritystoimintaan vaikuttavan päätöksenteon ilmastovaikutusten arviointiin. Kysymysten tavoitteena on helpottaa kestävä kasvua ja yritysten ilmasto- ja kestävyystoimia tukevaa päätöksentekoa. Kysymykset käsittelevät lupamene- telmiä, kaavoitusta, liikenne- ja energiaratkaisuja sekä hankintoja.

*Hanketta rahoitti ympäristöministeriön kuntien ilmastoratkaisut -ohjelma ja sen pää toteuttajana toimi Valonia yhteistyössä Turun AMK:n ja V-S Yrittäjien kanssa. Hanke alkoi toukokuussa 2021 ja loppui marraskuuhun 2022.*

Lisätietoja: Anna von Zwegbergk, Valonia [anna.zwegbergk@valonia.fi](mailto:anna.zwegbergk@valonia.fi), puh. 040 182 1117  
(poissa 9.12.2022-13.1.2023)

Olli Haapanen, Valonia [olli.haapanen@valonia.fi](mailto:olli.haapanen@valonia.fi), puh 040 192 1525